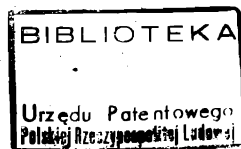

602 627/08

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 39432

Kl. 42 h, 24

Franciszek Chowaniec

Łaziska Górne, Polska

Wkładka kalejdoskopowa do rzutnika

Patent trwa od dnia 1 sierpnia 1955 r.

Znane są kalejdoskopy projekcyjne zbudowane na wzór zwykłych kalejdoskopów, posiadające wymienną wkładkę, osadzoną nieruchomo w rurze projekcyjnej. Są one jednak dość kosztowne, a poza tym dają wyłącznie obrazy kalejdoskopowe normalne, to jest przypadkowe i niepowtarzalne, jak każdy zwykły kalejdoskop, przez co przydatność ich jest bardzo zmniejszona.

Przedmiotem wynalazku jest wkładka kalejdoskopowa do dowolnego rzutnika, dzięki której oszczędza się kosztów budowy oddzielnego kalejdoskopu projekcyjnego oraz umożliwia otrzymywanie obrazów kalejdoskopowych stałych i powtarzalnych, tj. nieprzypadkowych na tematy odpowiednio dobrane, a także nie dających powtórzyć się to jest przypadkowych.

Zalety wkładki kalejdoskopowej według wynalazku wynikają z tego, że w konstrukcji samego kalejdoskopu zastosowano unieruchomienie rury kalejdoskopowej i obracanie się wyłącznie pudełeczka kalejdoskopowego, w którym na miejsce przedniej szybki stykowej z lustrem rury kalej-

doskopowej kładzie się wymienne szybki rysunkowe lub na miejsce dowolnych elementów tworzących obraz stosuje się specjalnie przygotowane elementy odpowiednio dobrane do żądanej treści obrazów kalejdoskopowych.

Wkładka według wynalazku jest przedstawiona na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia rzutnik z wkładką kalejdoskopową w przekroju podłużnym, fig. 2 — pudełeczko kalejdoskopowe w przekroju, szybkę rysunkową i specjalne elementy tworzące obraz, fig. 3 — pierścień w przekroju i pierścień w widoku od strony lampy rzutnika, fig. 4 — rurę kalejdoskopową w przekroju podłużnym, fig. 5 — rury kalejdoskopowe w przekrojach poprzecznych.

Wkładka kalejdoskopowa umieszczona w rzutniku stanowi znany kalejdoskop lustrowy, składający się z pudełeczka kalejdoskopowego 1 oraz rury kalejdoskopowej 9 o odpowiednim przekroju. Rura kalejdoskopowa osadzona nieruchomo w rurze projekcyjnej 16 rzutnika 13 od strony przed obiektywem 17 i unieruchomiona śrubką 15

styka się z pudełeczkiem kalejdoskopowym 1, osadzonym obrotowo i wymiennie w pierścieniu 8, umieszczonym w miejscu oprawy 14 na przezroczu lub filmy. Pudełeczko 2 wchodzi do pierścienia 8 poprzez szparę 10 z boku swą wystającą częścią 3 i szybką stykową 6 styka się z lustrem 9 rury kalejdoskopowej wchodzącej w otwór 11. Szybka stykowa 6 jest wymienna. Może być ona czysta lub posiadać wzory 6b. Do wnętrza 5 pudełka 1, tj. pomiędzy szybki 4 i 6, kładzie się wymienne elementy kolorowe 6b, specjalnie wytwarzane do tego celu, tworzące obrazy kalejdoskopowe o żądanej treści na przykład figury geometryczne, kwiaty i liście, owoce i koszyk lub motywy dekoracji ludowej.

Pudełeczko 1 luźno osadzone w pierścieniu 8 może obracać się w lewo lub w prawo i jest zaopatrzone w tarczę 2, ułatwiającą jego obrót. Przez obracanie pudełeczkiem otrzymuje się na nieruchomym tle odpowiedniego kształtu (zależnie od przekroju rury kalejdoskopowej 12, a więc kole, kwadracie itp.) zmienne obrazy kalejdoskopowe w położeniu pionowym lub poziomym w zależności od przekręcenia rury projekcyjnej rzutnika. I tak przy zastosowaniu różnych elementów we wnętrzu pudełeczka otrzymuje się obrazy kalejdoskopowe przypadkowe i nie dające się powtórzyć o żądanej treści, przy zastosowaniu zaś wymiennej szybki rysunkowej 6a otrzymuje się obrazy kalejdoskopowe nieprzypadkowe, stałe i dające się powtarzać dowolnie.

W celu uniemożliwienia wypadania pudełeczka z pierścienia ustawia się pierścień 8 uchwytem 7 do góry.

Praktycznie wynalazek służy w nauce w przed-szkolach, szkołach, świetlicach jako pomoc na-

ukowa, w pracy w zakładach graficznych, tkackich jako pomoc techniczna do otrzymywania nowych pomysłów dekoracyjnych, wzorów tkackich itp.

Zastrzeżenia patentowe

1. Wkładka kalejdoskopowa do rzutnika, będąca kalejdoskopem lustrowym o dowolnym przekroju poprzecznym, znamionna tym, że ma pudełeczko kalejdoskopowe (1), osadzone obrotowo i wymiennie w pierścieniu (8) i stykające się z rurą kalejdoskopową (9), osadzoną nieruchomo w rurze projekcyjnej (16) rzutnika (13) w miejscu jego oprawy (14) na filmy czy przezroczu.
2. Wkładka według zastrz. 1, znamionna tym, że pierścień (8) posiada boczną szparę (10), w którą wkłada się pudełeczko kalejdoskopowe (1) wystającą częścią (3).
3. Wkładka według zastrz. 1 i 2, znamionna tym, że szybka stykowa (6) jest wymienną szybką rysunkową (6b) z wymalowanymi na niej rysunkami, motywami itp.
4. Wkładka według zastrz. 1, 2, znamionna tym, że do wnętrza (5) pudełeczka (1) pomiędzy przezroczyste szybki (4 i 6) wkłada się elementy (6a), specjalnie wytwarzane do tego celu dające obrazy o pożądaną treść.
5. Wkładka według zastrz. 1—4, znamionna tym, że pudełeczko (1) jest zaopatrzone w tarczę (2), ułatwiającą jego obrót.

Franciszek Chowaniec

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych

